

**“O‘zavtosanoat” AJ tarkbiy tarmoq korxonalari va bo‘linmalari faoliyati yuzasidan ommaviy axborot vositalari (OAV) makonida tarqatilgan tanqidiy materiallar va yolg‘on axborot hujumlariga munosabat bildirish bo‘yicha Reglamenti**

| <b>№</b> | <b>Xavf turi</b>                   | <b>Munosabat bildirish bo‘yicha choralar</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|----------|------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.       | Ma'lumotni noto'g'ri talqin qilish | <ul style="list-style-type: none"><li>- Asl manbani aniqlash hamda axborot tarqatilgan yoki tarqatilishi mumkin bo‘lgan kanallar ro‘yxatini tuzish;</li><li>- Xabar mazmunini ma'lumotning noto'g'ri talqin etilganligi nuqtayi nazaridan tahlil qilish;</li><li>- Mas'ul bo'limdan rasmiy ma'lumotni so'rab olish;</li><li>- “O‘zavtosanoat” AJ rahbariyati bilan kelishilgan holda rasmiy bayonot (munosabat) tayyorlash va tasdiqlash;</li><li>- Jamiyat nomidan chiquvchi rasmiy munosabatni o‘z vaqtida veb-sayt, ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy sahifalar va messenjerlarda e’lon qilish. Ushbu bayonotda aynan nima noto'g'ri talqin qilingani ko'rsatilishi, shuningdek, rasmiy rad etish va izoh berilishi lozim;</li><li>- Yuridik boshqarma bilan hamkorlikda qonunbuzarlik mavjudligini tahlil qilish hamda bunday holatlar aniqlangan taqdirda, rahbariyat roziligini olgan holda belgilangan tartibda huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan tekshiruv o‘tkazilishini tashabbus ko'rsatish.</li></ul> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2. | <p>O‘zbekiston Respublikasi TIV tomonidan akkreditatsiyadan o‘tmagan jurnalistlar kompaniya xodimlari (matbuot kotibi bundan mustasno) yoki Call-markaz operatorlari bilan bog‘lanib, kompaniya obro‘sigacha putur yetkazishi mumkin bo‘lgan vaziyat bo‘yicha izoh so‘ramoqdalar yoxud matbuot xizmati vakili tomonidan turlicha talqin qilinishi mumkin bo‘lgan holat yuzaga kelishiga sabab bo‘lmoqdalar.</p> | <p>- Xotirjamlikni saqlash, axloqiy me‘yorlarga rioya qilish va muloqot madaniyatini saqlash.</p> <p><b>Javob: "Murojaatingiz uchun rahmat. Ushbu masala bo‘yicha barcha rasmiy izohlarni kompaniyaning matbuot xizmati taqdim etadi. Iltimos, so‘rovingizni yozma shaklda yuboring – biz qonunchiligimizga muvofiq belgilangan muddatda albatta javob beramiz."</b></p> <p>- «O‘zavtosanoat» AJ Axborot siyosati Nizomiga muvofiq, «O‘zavtosanoat» AJ matbuot kotibiga kim, qaysi raqamdan va qanday masala bo‘yicha qo‘ng‘iroq qilinganligi to‘g‘risida batafsil ma’lumot taqdim etishi lozim.</p> <p>- “O‘zavtosanoat” AJ Axborot siyosati nizomiga muvofiq, Jamiyat xodimlariga matbuot kotibining oldindan roziligi olinmagan holda Jamiyat va uning faoliyati hamda rahbarlari haqida har qanday ma’lumotni telefon, ijtimoiy tarmoqlar, messenjerlar yoki ommaviy axborot vositalari orqali jamoatchilikka taqdim etish yoki izoh berish qat’iyan man etiladi.</p> <p>- Agar jurnalist berilgan javobdan qoniqmasa va bu norozilik holati noadabiy so‘zlar ishlatish, jamiyatda qabul qilingan odob-axloq qoidalarini ataylab mensimaslik yoki Jamiyat xodimini haqorat qilish kabi xatti-harakatlar shaklida namoyon bo‘lsa, bunday vaziyatda jurnalistni konstruktiv muloqotga qaytishga chaqirish tavsiya etiladi.</p> <p><b>Javob: "Muloqotni konstruktiv shaklda davom ettirsak bo‘ladimi? Aks holda, biz siz bilan suhbatni to‘xtatishga va mazkur holatni belgilangan tartibda rasmiylashtirishga majbur bo‘lamiz."</b></p> |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|    |                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                                                                                                                                   | <p>Konstruktiv muloqotdan bosh tortilgan taqdirda quyidagi javob taqdim etiladi:</p> <p><b>Javob: "Siz bilan suhbatni to'xtatishga va ushbu holatni rasmiy tarzda hujjatlashtirishga majburmiz."</b></p> <p>Mazkur holatga oid materiallar, jumladan suhbat yozuvi, yozishma skrinshotlari va boshqa tegishli ma'lumotlar rahbariyat roziligi asosida, huquqiy baho berish hamda amaldagi qonunchilik doirasida zarur choralarni ko'rish maqsadida yuridik bo'limga, zarur hollarda esa huquqni muhofaza qiluvchi organlarga yoki sudga taqdim etiladi.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 3. | <p>Avtomobilsozlik sohasiga oid qabul qilinayotgan normativ-huquqiy hujjatlarga jamoatchilik vakillari, jurnalistlar, blogerlar va boshqa shaxslar tomonidan bildirilgan salbiy munosabatlar.</p> | <p>- Ishlab chiqilayotgan normativ-huquqiy hujjat to'g'risida 'O'zavtosanoat' AJ matbuot kotibini xabardor qilish va uni hujjat mazmuni bilan tanishtirish.</p> <p>- Normativ-huquqiy hujjatni ishlab chiqish jarayonida, ushbu hujjatning mamlakat uchun samaradorligi yuzasidan jamoatchilikda ijobiy fikrini shakllantirishga qaratilgan choralar dasturini oldindan tayyorlash, xorijiy davlatlar tajribasidan aniq misollar keltirish, zarurat tug'ilganda xorijiy ekspertlarni ommaviy axborot vositalarida chiqish qilishga jalb etish, shuningdek, ushbu hujjatning qabul qilinishiga manfaatdor bo'lgan boshqa vazirlik va idoralar vakillarini hamkorlikka jalb etish lozim.</p> <p>- Chora-tadbirlar dasturiga muvofiq targ'ibot va tushuntirish ishlarini o'tkazish.</p> <p>- Normativ-huquqiy hujjat qabul qilinganidan so'ng, jamoatchilik uchun ushbu hujjatdagi muhim jihatlarni tushuntirishga qaratilgan press-reliz chiqarish.</p> |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Bildiriladigan izohlar yuzasidan ijtimoiy tarmoqlarda, ommaviy axborot vositalarida va boshqa internet platformalarida monitoring o‘rnatish.</li> <li>- Salbiy fikrlarning muhim jihatlarini aniqlash, norozilik masalalarini o‘rganish, shu jumladan salbiy fikrlarning «O‘zavtosanoat» AJ faoliyati bilan bog‘liq yoki bog‘liq emasligini aniqlash, shuningdek, ekspertlar, blogerlar va ommaviy axborot vositalari tomonidan bildirilgan izohlar, fikrlar va takliflarni o‘rganish.</li> <li>- Normativ-huquqiy hujjatda belgilangan vazifalarning bajarilishi bilan bevosita yoki bilvosita bog‘liq bo‘lgan asosiy vazirlik va idoralar ro‘yxatini shakllantirish. OAV orqali soha mutaxassislar va ekspertlarning chiqishlarini tashkil etish, davlat organlarining rasmiy pozitsiyasini yorituvchi axborot materiallarini tayyorlash va OAV orqali nashr etish, zarur hollarda, mashhur shaxslar ishtirokida targ‘ibot kampaniyasini oldindan ishlab chiqish, ularning nuqtai nazarini media makonida tarqatish, qo‘llab-quvvatlovchi guruh sifatida influyenserlar va boshqa taniqli shaxslarni jalb etish.</li> <li>- Har bir muhim va faktlar bilan asoslangan izohlar guruhiga asoslantirilgan javob tayyorlab, uni ommaga e‘lon qilish.</li> <li>- “O‘zavtosanoat” AJning mas‘ul bo‘linmalari mahsulot ishlab chiqaruvchi zavodlarda narx oshirilishi rejalashtirilgani to‘g‘risida kompaniya matbuot kotibini kamida uch hafta oldin xabardor etishi shart.</li> <li>- Matbuot kotibi Jamiyat tarkibiga kiruvchi tashkilotlar va bo‘linmalar mas‘ullari bilan hamkorlikda narxlarning oshirilish sabablari bayon etilgan press-revizni tayyorlashi va uni (amaldagi qonunchilikka muvofiq) narxlar oshirilishidan kamida ikki hafta oldin rasmiy veb-sayt hamda ijtimoiy tarmoqlardagi sahifalarda e‘lon qilishi lozim.</li> </ul> |
|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|    |                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|----|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4. | Avtomobil mahsulotlari narxlari oshishi bilan bog'liq yuzaga kelgan holatda | <p>- Ijtimoiy tarmoqlarda bildirilgan fikr-mulohazalar, ekspertlar va blogerlar chiqishlari, shuningdek, OAVda e'lon qilinayotgan jurnalistik materiallar yuzasidan monitoring o'rnatilsin.</p> <p>- Dolzarb izohlar bo'yicha asoslantirilgan javob tayyorlanib, e'lon qilinsin. OAV, blogerlar hamda ekspertlar tomonidan tayyorlangan materiallar asosida soha mutaxassislari ishtirokida narxlarning oshirilishi zaruriyatini asosli tarzda tushuntirib beruvchi chiqishlar tashkil etilsin hamda muhokamalar davomida qarshi fikr bildirayotgan shaxsga dalillar bilan javob qaytaruvchi sifatida qatnashadilar.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 5. | Korrupsiya bilan bog'liq ayblovlariga oid axborotni tarqatish.              | <p>- Agar axborot hujumlari (yoki yolg'on ma'lumotlar) aniqlangan taqdirda, matbuot kotibi yuridik bo'lim bilan hamkorlikda ushbu materiallarning mazmuni amaldagi qonunchilik normalariga muvofiqligi nuqtai nazaridan o'rganishi lozim. Agar qonunbuzarlik alomatlarini aniqlansa, rahbariyat roziligi olinib, tegishli hujjatlar huquqni muhofaza qiluvchi organlarga taqdim etilishi kerak.</p> <p>- Ommaviy axborot vositalarida e'lon qilingan materiallarni tahlil qilish lozim. Xabarlarini ularni quyidagi toifalarga ajratish tavsiya etiladi: 1) faktlar bilan asoslangan axborotlar; 2) noto'g'ri yoki chalg'ituvchi ma'lumotlar (dezinformatsiya).</p> <p>-Ommaviy axborot vositalaridagi nashrlarni tahlil qilish. Xabarlarini ikki turga ajratish: aniq asoslar bilan tasdiqlangan va yolg'on axborot (dezinformatsiya).</p> <p>- Matbuot kotibi yuridik boshqarma va komplayens xizmati bilan hamkorlikda kompaniyaning rasmiy pozitsiyasini bildiruvchi press-revizni tezkor ravishda tayyorlashi lozim.</p> |

|    |                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----|------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Press-relizni Jamiyatning rasmiy veb-sayti hamda ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy sahifalarida e’lon qilish.</li> <li>- Maqolaga bildirilgan izohlar monitoringini yo’lga qo’yish.</li> <li>- Eng keskin izohlarga mos javoblarni tayyorlash. Asossiz ayblovlar yuzaga kelgan taqdirda, quyidagi mazmundagi javob taqdim etilishi lozim:</li> <li>- <b>“O‘zavtosanoat” AJ tasdiqlanmagan ma’lumotlarga izoh bermaydi. Maqolada keltirilgan faktlar amaldagi qonunchilikka muvofiq o‘rganilmoqda. Tekshiruv yakunlari bo‘yicha qo‘shimcha axborot taqdim etiladi.”</b></li> <li>- Ommaviy axborot vositalarida e’lon qilingan ma’lumotlar doirasida korrupsiya faktlari aniqlanganda, kompaniya rahbariyati bilan oldindan kelishilgan holda, huquqni muhofaza qiluvchi organlar bilan hamkorlikda tegishli material tayyorlanishi va u keyinchalik e’lon qilinishi lozim.</li> <li>-Rasmiy press-reliz tayyorlashda asosiy tamoyillar: shaxsni emas, umumiy tamoyillarni himoya qilish; matn mazmunini nazorat qilish; munosabat bildirishda tezkorlik; xolislikni ta’minlash.</li> </ul> |
| 7. | Mehnat buzilishi bilan bog‘liq nashrlar qonunchiligi | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Maqolalar ishonchliligini o‘rganish. Soha xodimlarining mehnat huquqlari buzilishi holatlari bo‘yicha yo‘nalishlarni aniqlash: ish haqi to‘lovlarining kechiktirilishi, mehnat stajiga oid muammolar, noqonuniy ishdan bo‘shatish holatlari, pensiya hisob-kitoblaridagi muammolar va boshqalar.</li> <li>- Xodimlar bilan ishlash bo‘limi bilan hamkorlikda, shikoyat bildirgan xodim bilan suhbat tashkil etish va uni o‘tkazish lozim.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

|    |                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |                                                                                  | <p>- Suhbatni o'tkazish uchun kasaba uyushmasi vakillarini ham taklif etish hamda jarayonni videotasvirga olishni tashkil etish.</p> <p>- Shikoyat bildirgan xodim bilan suhbat o'tkazilganligi to'g'risida press-reviz yoki videorolik tayyorlash hamda suhbat yakunlari bo'yicha tayyorlangan materialni ommaga e'lon qilish lozim.</p> <p>-Mehnat qonunchiligi buzilishi holatlari aniqlangan taqdirda, qonunbuzarlikka yo'l qo'ygan xodimlarga nisbatan choralar ko'rilishi uchun rahbariyatni zudlik bilan xabardor qilish lozim.</p> <p>-Mazkur holat yuzasidan o'rganishlar va yakuniy qaror bo'yicha qo'shimcha ma'lumotni e'lon qilish lozim.</p> |
| 8. | Xarid jarayonlariga oid qonunchilik talablari buzilishi bilan bog'liq maqolalar. | <p>- OAV va ijtimoiy tarmoqlarda e'lon qilingan xabarlar mazmunini xaridlar sohasi qonunchiligi buzilishi ehtimoli yuzasidan tahlil qilish lozim.</p> <p>- Mazkur holat yuzasidan xaridlar bo'limidan rasmiy axborot olinishi lozim.</p> <p>- E'lon qilingan holat yuzasidan "O'zavtosanoat" AJ rahbariyati bilan rasmiy pozitsiyani ishlab chiqish va kelishish.</p> <p>-Ijtimoiy tarmoqlardagi rasmiy sahifalar va messenjerlar orqali Jamiyat nomidan o'z vaqtida tushuntirish mazmunidagi bayonotni e'lon qilish.</p>                                                                                                                                  |
| 9. | Kompaniya yoki uning tarkibiy bo'linmalari obro'siga putur yetkazuvchi           | <p>- Axborot xurujlarini tahlil qilish va ularning maqsadga yo'naltirilganligini aniqlash.</p> <p>- Tahlil natijalaridan kelib chiqqan holda, jamoatchilikda asosli fikr shakllantirish bo'yicha choralar ko'rish lozim.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

|  |                                                           |  |
|--|-----------------------------------------------------------|--|
|  | uyushtirilgan provokatsion<br>axborot tarqatish holatlari |  |
|--|-----------------------------------------------------------|--|

\* Yuqorida qayd etilgan barcha chora-tadbirlarni eng qisqa muddatlarda ko‘rish lozim. Zarur hollarda darhol chora ko‘rish talab etiladi.

\*\* Ushbu chora-tadbirlar tizimli ravishda qayta ko‘rib chiqilishi, to‘ldirilishi va o‘zgartirilishi lozim.